

۱۰ سال چین؛ با تحولاتی عظیم از زمین تا آسمان

یک قرن در مقام مواجه با تاریخ بشری به‌هیچ‌وجه زمانی بلند محسوب نمی‌شود، اما از منظر تاریخ معاصر چین، بیانگر وقوع تحولاتی است؛ عظیم از زمین تا آسمان. چین، این سرزمین با تاریخ بلند و تمدنی درخشان، در عرصه توسعه مسیری را طی کرده که بسیاری از کشورها در ۲۰۰ یا ۳۰۰ سال رفته‌اند؛ مسیری توسعه‌محور با شاخص‌ها و ویژگی‌های منحصر به فرد.

تحقق استقلال ملی

صد سال قبل، هم‌زمان با فرونشستن غبار جنگ جهانی اول، با وجود آنکه چین نیز به دیکتاتوری نظام سلطنتی با عمر بیش از دو هزار سال پایان می‌داد، اما کلیت کشور همچنان به آشفته‌بازاری در هم می‌مانست که نیروهای نظامی از هر سو سر برمی‌آوردند و در سایه دگرگونی‌های جنگ‌سالاران، آوارگی و بیچارگی نصیب مردمان عادی کوچه و بازار می‌شد و در همین ایام، زورمداران غربی به استثمار مناطق مختلف کشور می‌پرداختند و در یک کلام سایه مصائب طبیعی و انسانی بر سر همگان گسترده شده بود و به رغم تغییراتی که رخ داده بود، جامعه چین هنوز خود را از وضعیت نیمه‌استعماری و نیمه‌فئودالی رها نکرده بود. با این حال، درست از همین سال‌ها بود که قدرت انباشته‌شده ملت چین شروع به فوران کرد؛ پسران و دختران چینی گروه‌گروه و فوج‌فوج بر بی‌یکدیگر وارد کارزار شدند و از پس ۲۸ سال برد خونین، اشغالگری امپریالیسم زاپین را مقهور خویش کرده و به طور کامل ساختاری که موجد ظلم و ستم به ملت چین را برقرار می‌کرد، برانداخته و از پس آن استقلال ملی را محقق کردند و کاری کردند که جهانیان را به شناختی جدید از چین وادار می‌کرد.

کسب پیروزمندانه زایشی نود بستر تاریخ

جمهوری خلق چین در سال ۱۹۴۹ بنا و هویت چین به‌عنوان کشوری حقیقتاً مستقل و خودمختار به جهانیان اعلان شد و از قبل آن کسب پیروزمندانه زایشی نو در بستر تاریخ محقق، چین ساختاری بنیادین را بر مبنای سوسیالیسم بنا گذاشت و وحدتی بی‌سابقه در تاریخ کشور برای تمام اقوام چین محقق شد. در عرصه صنعت و اقتصاد، ساختاری ملی و به‌غایت کامل و مستقل بنا گذاشته شد و در حوزه‌های فناوری و علوم، آموزش، فرهنگ و بهداشت، توسعه‌ای سریع به دست آمد و در این میان سهم علم و فناوری به‌مراتب برجسته‌تر از دیگر حوزه‌ها بود. در سال ۱۹۷۰ نخستین ماهواره چینی با موفقیت به فضا پرتاب شد. در سال ۱۹۷۱، جمهوری خلق چین کرسی قانونی خود در سازمان ملل متحد را مجدد به دست آورد و از همین دوران فصلی به‌کلی نو در تاریخ دیپلماسی چین گشوده شد و از پس آن ظهور تدریجی چین در عرصه‌های بین‌المللی آغاز و تأثیرگذاری حقیقی و مهم چین به‌عنوان یک کشور بزرگ در مسائل مختلف محقق شد.

ایجاد جهش اقتصادی

در سال ۱۹۷۸ چین اجرای سیاست اصلاحات و درهای باز را آغاز کرد. در چارچوب این سیاست، چین، اصلاح، توسعه و ثبات را به‌عنوان یک کلیت واحد مدنظر قرار داده و تحولات اجتماعی را به‌عنوان موتور محرکه اصلاحات داخلی فعال کرد و از سوی دیگر نیز با بازکردن فضا به روی جهان خارج، محرک‌های

عرصه‌ها در سال‌های اخیر توجه تمام جهان را به خویش معطوف کرده و مواردمانند قطارهای سریع‌السیر بین‌شهری، فضاییمای حامل انسان، اکتشافات چین در سیاره مریخ و دیگر دستاوردهای توسعه فناوری این کشور، به‌واقع انسان را تحت تأثیر قرار می‌دهند.

پیش به سوی احیای عظمت چین

کام‌های چین در مسیر توسعه توقف ندارند. در سال‌های اخیر، شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری چین، اهداف اصلی تعمیق همه‌جانبه اصلاحات در کشور را برشمرد و بیش از هزار و ۶۰۰ طرح اصلاحی در چارچوب مدرن‌سازی توانایی حکمرانی و ساختار حاکمیت ملی در چین را مطرح کرده است. در همین راستا، از اصلاحات ساختار اقتصادی به‌عنوان مبنای گرفته تا سلسله اصلاحات عظیم در حوزه‌های اقتصادی، سیاسی، فرهنگی، اجتماعی و ایجاد تمدنی با شاخصه‌های زیست‌محیطی را در دستور کار قرار داده‌اند. تمام این طرح‌ها در راستای ایجاد تسهیلات برای زندگی مردم و فراهم‌کردن سازوکارهایی برای منافع آنها بوده و به‌گونه‌ای بی‌وقفه موجبات تحقق آرزوهای مردم برای حرکت به سوی زندگی زیباتر را فراهم آورده است. شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری چین، همچنین ایده‌هایی شامل ترویج ایجاد مشترک بیکره واحد سرنوشت بشری، ساخت

لازم برای اقتصاد خویش را فراهم کرد؛ از آن پس، توسعه اقتصادی چین پا در مسیر حرکت سریع‌السیر نهاد و ملت چین به معنای واقعی کلمه به بهره‌مندی از منافع توسعه پرداختند. توجه به وضعیت شهر شِن‌چِن در جنوب چین در این خصوص نمونه‌ای راه‌گشااست، این شهرستان کوچک حاشیه‌ای که رقم تولید ناخالص داخلی آن در ایام پیش از اصلاحات و درهای باز حتی به ۳۰۰ میلیون یوان نمی‌رسید، امروز به کلان‌شهری بین‌المللی با رقم تولید ناخالص داخلی نزدیک به سه تریلیون یوان تبدیل شده و حدود دوسوم از کل ۵۰۰ شرکت برتر جهان را جذب خویش کرده و به پایتخت علم و فناوری در چین و حتی جهان مبدل شده است. تاریخ تلاش‌های مردم شِن‌چِن برای توسعه در حقیقت بهترین نمونه از تاریخ تلاش‌های مردم چین برای توسعه به حساب می‌آید. سعید لیلز، اقتصاددان ایرانی که بارها به چین سفر کرده است،

دستاوردهای چین در عرصه توسعه اقتصادی، نوآوری و فناوری و دیگر

پیشبرد توسعه روابط مشارکتی و راهبردی جامع چین و ایران به مناسبت پنجاهمین سالگرد برقراری روابط سیاسی

چین و ایران هر دو تمدن باستانی هستند. مردم دو کشور بیش از دو هزار سال پیش مبادلات دوستانه خود را از طریق جاده ابریشم آغاز کردند. گیاه اسفناج و سازهای سنتی چین یعنی «سونو نا» (سرنو) و «یانگ چین» (سنتور) از ایران وارد شده و نویشدنی مورد علاقه ایرانیان جای است که از چین وارد شده و هنر نقاشی مینیاتور ایران از فنون نقاشی چینی بهره برده است. جاده ابریشم فرهنگ‌های چین و ایران را به هم پیوند داده و سهم شایانی در مبادلات فرهنگی جهانی ادا کرده است. سال ۲۰۲۱ پنجاهمین سالگرد برقراری روابط دیپلماتیک بین چین و ایران است که از اهمیت بالایی برای دو کشور برخوردار است. در نیم‌قرن گذشته، چین و ایران پیوسته همکاری در زمینه‌های سیاسی، اقتصادی، فرهنگی و سایر زمینه‌ها را براساس احترام به مسیر منتخب یکدیگر برای توسعه، پیش

برده‌اند و به شرکای قابل اعتماد یکدیگر تبدیل شده‌اند. در ژانویه سال ۲۰۱۶ در جریان سفر شی جین‌پینگ، رئیس‌جمهوری خلق چین به ایران، دو کشور بیانیه مشترکی درباره ایجاد روابط مشارکتی و راهبردی جامع صادر کردند. در آوریل امسال، به مناسبت پنجاهمین سالگرد برقراری روابط دیپلماتیک بین چین و ایران، وزرای خارجه دو کشور مشترکاً «برنامه همکاری جامع بین جمهوری خلق چین و جمهوری اسلامی ایران» را امضا کردند که نقشه‌ای برای همکاری آینده بین چین و ایران ترسیم کرد.

در صحنه سیاسی بین‌الملل، چین و ایران به عدالت پایبندند و از یکدیگر حمایت می‌کنند. درباره موضوعاتی مانند حفاظت از توافق هسته‌ای ایران (برجام)، چین بر عدالت بین‌المللی و چندانچه‌گرایی پایبند است و بارها از آمریکا خواسته است

که تحریم‌های ایران را بی‌قیدوشرط لغو کند و خواسته‌های غیرمعقول آمریکا برای ازرگیری همه تحریم‌ها علیه ایران ازجمله تمدید تحریم تسلیحاتی در سازمان ملل را رد کرده است. ایران نیز در موضوعات مربوط به منافع اصلی چین مانند

هنگ‌کنگ و شین جیانگ، بارها اظهار نظر و از چین حمایت کرده است. پیشنهاد ایجاد جامعه بشری با سرنوشت مشترک را رئیس‌جمهور چین شی جین‌پینگ سپتامبر سال ۲۰۱۵ در هفتمین مجمع عمومی سازمان ملل متحد مطرح کرد. هدف از آن این است که توسعه مشترک همه کشورها بر پایه توسعه خودشان تقویت یابد، هنگامی که کروناویروس جدید شیوع یافت، چین و ایران از یکدیگر حمایت و به همدیگر کمک کردند. محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه ایران، اولین وزیر خارجه کشورهای جهان بود که آشکارا از چین حمایت کرد. همچنین ایران مواد و کالاهای مقابله با همه‌گیری را در اسرع وقت به چین اهدا کرد. هنگامی که همه‌گیری در ایران شیوع یافت، چین نیز محموله‌هایی از کالاهای مقابله با همه‌گیری و واکسن‌های کرونا را به ایران اهدا کرد و قبل

چین به روایت اعداد؛ گواهی بر معجزه توسعه در چین

نظاره تاریخ صد سال چین معاصر، به مجموعه‌ای از نگاره‌های پربهاو و مواج می‌ماند. در این مسیر صدساله، با راهبری حزب کمونیست چین، تمام اقشار ملت چین متحد و یکدل شده و علاوه بر تحقق پیشروی، معجزه توسعه بشری بر بلندی مشرق‌زمین رخ نموده است. در رهگذر این ایام مجموعه‌ای از ارقام و آمار حیرت‌آور به دست آمده که در واقع گواهی بر جهش عظیم چینیان از موقعیت ملتی فقیر و عقب‌مانده به سوی مردم‌سالاری، غنا و رفاه است.

چین به‌طور همه‌جانبه، جامعه مرفه در ابعاد کوچک را ایجاد کرده است

از رهگذر بیش از ۴۰ سال تلاش‌های بی‌وقفه در چارچوب سیاست اصلاحات و درهای باز، تحت راهبری حزب کمونیست، امروز چهره چین با تغییرات عظیمی مواجه شده است. در عرصه سازندگی اقتصادی، درحال حاضر چین به دومین قدرت اقتصادی جهان تبدیل شده و میزان تولید ناخالص داخلی‌اش از رقم ۳۶۷.۹ میلیارد یوان در سال ۱۹۷۸ به رقم صد تریلیون یوان در سال ۲۰۲۰ رسیده و درعین‌حال سشمش از اقتصاد جهانی به میزان ۱۷ درصد افزایش یافته که چنین رخدادی را می‌توان به‌عنوان یک معجزه در تاریخ توسعه بشر ارزیابی کرد. در موضوع ریشه‌کن‌سازی فقر مطلق، چین در سال ۲۰۲۱ دستیابی به پیروزی همه‌جانبه در نبرد با فقر مطلق را اعلام کرد و بر مبنای استانداردهای کنونی رقمی معادل ۹۸.۹۹ میلیون نفر از جمعیت روستایی خود را از فقر مطلق رهایی داد و در همین چارچوب، از ۸۲۲ منطقه استانی و همه ۱۲۸ هزار روستای آن فقرزدایی صورت گرفت و این مجموعه از فخرست اماکن فقرزده خارج شدند. علاوه‌براین داده‌های آماری حاکی از آن‌اند که در سال ۲۰۱۹ از میان هر صد خانوار چینی، تعداد ۳۵.۳ فرد دارای خودروی شخصی بوده و در سال ۲۰۱۸، میزان متوسط متراژ خانه‌های مسکونی در مناطق شهری و روستایی به ترتیب ۳۹ و ۴۷.۳ متر مربع بوده است. همچنین میزان ساکنان مناطق روستایی بهره‌مند از امکان برق، صددرصد و مقدار دسترسی به آب شرب اینم به رقم ۹۶ درصد رسیده است. نکته درخور توجه اینکه این ارقام از آمار به‌دست‌آمده در بسیاری از کشورهای پیشرفته فراتر رفته است.

سوسیالیسم ویژه چینی به دورانی جدید وارد شده است

چین درحال حاضر به نخستین کشور بزرگ صنعتی جهان، نخستین کشور بزرگ در عرصه تجارت کالا، نخستین کشور بزرگ دارای ذخایر ارزی خارجی با سهمی حدود ۳۰ درصد از مجموع رشد اقتصاد جهانی تبدیل شده است. امروز سطح زندگی مردم چین با ارتقایی مشهود مواجه شده و گروه جمعیت با درآمد متوسط از ۴۰۰ میلیون نفر فراتر رفته و میزان افراد تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی از تعداد یک‌میلیارد و ۳۰۰ میلیون نفر گذشته و همچنین تعداد افراد تحت پوشش بیمه عمر نیز به رقم یک میلیارد نفر نزدیک شده است. چین در ایجاد کشوری با شاخص‌های نوآورانه نیز دستاوردهایی عظیم کسب کرده است آمار موجود حاکی از رشدی بزرگ در حوزه سرمایه‌گذاری‌های مربوط به پژوهش و توسعه است. به گواه آمار، میزان سرمایه‌گذاری در این عرصه، از رقم ۱.۴۲ تریلیون یوان در سال ۲۰۱۵ به رقم ۲.۴۴ تریلیون یوان در سال ۲۰۲۰ افزایش یافته است. از سوی دیگر در سال ۲۰۲۰، میزان سهم پیشرفت علم و فناوری در چین از رقم ۶۰ درصد فراتر رفته و همسویی رفتاری مردم با شاخص‌های علمی رشدی ۱۰درصدی را نشان می‌دهد. این در حالی است که شاخص‌های مربوط به نوآوری که از سوی سازمان جهانی مالکیت معنوی منتشر می‌شود، حاکی از آن است که جایگاه توانمندی نوآورانه چین در رده‌بندی

تصویری از شب در چین

استان گوئیژو در جنوب غربی چین

کشاورز چینی در زمان برداشت محصول

از همه یک هیئت پزشکی برای معرفی تجربیات چین در پیشگیری از همه‌گیری اعزام کرد. همکاری در مقابله با همه‌گیری بین دو کشور را می‌توان الگویی از ایجاد «جامعه بشری با سرنوشت مشترک برای سلامت انسان‌ها» در نظر گرفت.

با نگاه به آینده، فضای همکاری بیس چین و ایران در چارچوب «کمربند و جاده» گسترده‌تر خواهد بود. همان‌طور که رئیس‌جمهور شی در گفت‌وگوی تلفنی با رئیس‌جمهور روحانی در ماه می سال جاری تأکید کرد روابط دو کشور در یک نقطه مهم تاریخی برای میراث‌بردن گذشته و شروع آینده است. چین اهمیت زیادی برای روابط چین و ایران قائل و مایل است به اتفاق ایران با استفاده از مناسبت پنجاهمین سالگرد برقراری روابط دیپلماتیک بین دو کشور، همکاری در زمینه‌های مختلف را به پیش سوق دهد و روابط مشارکتی و راهبردی جامع چین و ایران را عمیق‌تر کند.